

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНСОРЦІУМ

doi: 10.34213/mnkongr.2020

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
XXI СТОЛІТТЯ:
ПОРТАЛ МОЖЛИВОСТЕЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
XX МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВОГО КОНГРЕСУ**

doi: 10.34213/mnkongr.2020

**PUBLIC ADMINISTRATION
OF THE XXIst CENTURY:
PORTAL OF OPPORTUNITIES**

**COLLECTED THESES
OF THE XXth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONGRESS**

Харків
Видавництво *ХарPI НАДУ*
“**Магістр**”
2020

Видано за рішенням Вченої ради Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України, протокол № 0/0 від 00 лютого 2020 р.

Редколегія: *Л. О. Белова*, д.соц.н., проф., заслужений працівник освіти України, директор ХарРІ НАДУ, президент ГО “Харківський університетський консорціум” (голов. редактор); *Л. В. Карамішев*, д.держ.упр., проф., перший заступник директора ХарРІ НАДУ (відп. редактор); *В. Ф. Золотарьов*, к.е.н., проф., заступник директора ХарРІ НАДУ з короткотермінового підвищення кваліфікації; *А. О. Кузнецов*, к.держ.упр., доц., начальник відділу з координації наукової роботи та докторантури ХарРІ НАДУ (відп. секретар); *О. Ю. Амосов*, д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри економічної теорії та фінансів ХарРІ НАДУ; *Л. Ю. Величко*, д.ю.н., доц., завідувач кафедри права та європейської інтеграції ХарРІ НАДУ; *В. Б. Дзюндзюк*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри політології та філософії ХарРІ НАДУ; *В. П. Єлагін*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри соціальної і гуманітарної політики ХарРІ НАДУ; *Ю. О. Куц*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри регіонального розвитку та місцевого самоврядування ХарРІ НАДУ; *М. А. Латинін*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри економічної політики та менеджменту ХарРІ НАДУ; *В. М. Мартиненко*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри державного управління ХарРІ НАДУ; *О. В. Орлов*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри інформаційних технологій і систем управління ХарРІ НАДУ; *П. О. Редін*, к.філол.н., доц., заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри української мови ХарРІ НАДУ; *Н. В. Статівка*, д.держ.упр., проф., завідувач кафедри управління персоналом і економіки праці ХарРІ НАДУ; *К. С. Вацьковські*, д.е.н., проф., завідувач кафедри інформатичних систем Варшавського технологічного університету “Варшавська політехніка” (Польща); *В. М. Шур*, к.пед.н., доц., завідувач кафедри іноземних мов ХарРІ НАДУ; *І. Б. Лутовінова*, заступник начальника відділу комунікацій і міжнародного співробітництва ХарРІ НАДУ.

П88 Публічне управління XXI століття: портал можливостей : зб. тез XX Міжнар. наук. конгресу. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2020. – 524 с. (doi: 10.34213/mnkongr.2020)
ISBN 978-966-390-125-2.

У збірнику тез наукових доповідей, представлених до XX ювілейного Міжнародного наукового конгресу “Публічне управління XXI ст.: портал можливостей”, висвітлено актуальні питання управління персоналом в умовах формування та розвитку системи публічного управління в Україні, розвитку регіонального управління та місцевого самоврядування на принципах децентралізації владних відносин, економічної політики держави, нові виміри в реалізації соціальної та гуманітарної політики держави, висвітлено роль цифрових технологій інформаційного суспільства і електронного урядування, а також правові проблеми сьогодення у безпеці людини, суспільства, держави.

ISBN 978-966-390-125-2

УДК 351/354

© Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентіві України,
2020

<i>Зоїдзе Діана Романівна. Особливості сучасного стану системи соціального партнерства в Україні.....</i>	201
<i>Матвеенко Ірина Володимирівна. Впливи глобалізації у сфері публічного управління.....</i>	204
<i>Меляков Антон Володимирович, Зуб Алла Василівна, Машкіна Ольга Іванівна. Механізми захисту прав учасників освітнього процесу в середніх навчальних закладах України</i>	207
<i>Мороз Світлана Анатоліївна. Залежність якості вищої освіти від форми фінансування її здобуття: думка студентів вітчизняних ЗВО як підстава для вдосконалення державної політики у галузі освіти</i>	210
<i>Надточій Алла Олександрівна, Смаглюк Анна Андріївна. Нерівність доходів як явище: його вплив та наслідки для України.....</i>	213
<i>Николаєва Валентина Іванівна. Трансформація сучасних механізмів державного управління системою соціальної роботи в умовах транзитивного суспільства</i>	217
<i>Ревенко Тетяна Вікторівна, Ревенко Олена Вікторівна. Соціальна реклама у контексті пропагування європейських цінностей</i>	220
<i>Редін Петро Олексійович, Терещенко Василь Миколайович. Іспит на визначення рівня володіння державною мовою державними службовцями: досвід і перспективи.....</i>	223
<i>Савченко Ілля Григорович. Ефективність політико-адміністративної діяльності української еліти</i>	227
<i>Садовська Ліна Миколаївна. Забезпечення формування громадянської освіти у процесі соціогуманітарного розвитку України</i>	231
<i>Самофалова Тетяна Олександрівна. Шляхи адаптації моделі публічного управління до викликів пост-глобалістичного світу</i>	234
<i>Сітнік Світлана Петрівна. Соціогуманітарний розвиток держави: аспекти реалізації державної сімейної політики</i>	237
<i>Шаульська Галина Миколаївна. Децентралізація: деякі проблеми в системі суб'єктів владних повноважень на місцях</i>	240
<i>Безбородова Олена Леонідівна. Проблеми правового забезпечення гендерно орієнтованого бюджетування в Україні</i>	243
<i>Гавращенко Аліна Андріївна. Інституційне забезпечення державної політики у сфері збереження, розвитку та використання культурної спадщини в Україні.....</i>	246
<i>Децик Ольга Павлівна. Механізм координації дій суб'єктів публічної дипломатії: процедурний аспект</i>	250

3. Лист від 07.10.19 р. № 102/52/22-19 / Національне агентство з питань державної служби. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/FN055632>.

4. Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.11.2019 р. № 974. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974-2019-%D0%BF#n35>.

5. Про Довідник типових професійних характеристик посад державних службовців : наказ Головного управління державної служби України від 01.09.1999 р. № 65 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0065354-99/print>.

6. Про затвердження Порядку проведення іспиту володіння державною мовою : проект постанови Кабінету Міністрів України (неофіційний текст від 21.12.2019). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/NT4518.html.

7. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 р. № 169. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/169-2002-%D0%BF/print>.

8. Про затвердження складу Національної комісії із стандартів державної мови : розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 655-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-skladu-nacionaln-655r>.

9. Про організацію проведення атестації осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2017 р. № 301. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/301-2017-%D0%BF/print>.

10. Щодо підтвердження рівня вільного володіння державною мовою переможцем конкурсу на зайняття посад державної служби (доповнене) : роз'яснення Національного агентства з питань державної служби від 17.01.2020 р. № 83-р/з. URL: <https://nads.gov.ua/sluzhbovcyam/atestaciya-shchodo-vilnogo-volodinnya-derzhavnoyu-movoyu>.

Савченко Ілля Григорович,

к.держ.упр., доц., доцент кафедри маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

Харківського торговельно-економічного інституту

*Київського національного торговельно-економічного університету,
м. Харків*

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЛІТИКО-АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕЛІТИ

Забезпечення рівня життя громадян, а також сприяння їх само-реалізації є головним завданням будь-якого соціально-політичного інституту. Саме прийняття управлінських рішень та висока їх якість необхідні для його успішного виконання. В умовах розвитку демо-

кратичного суспільства питання підвищення якості та ефективності управлінських рішень на всіх етапах від прийняття, розробки та реалізації, поряд з оперативністю набувають особливої актуальності. Кінцевою ціллю є результат, тому політики мають використовувати усі форми, методи, засоби та інструменти прийняття рішень задля його досягнення. Жодне прийняте управлінське рішення не є ефективним та без його реалізації.

Існує класичний механізм прийняття рішень. Щоб обрати те рішення, необхідно спочатку визначити відповідну невирішену проблему управлінську ситуацію, потім проаналізувати її та сформулювати обмеження та критерії для оцінки рішень, виявити варіанти, а потім вже зробити вибір на користь одного з них, що є оптимальним. Оптимальність рішення визначається ступенем його практичної реалізації. Прийняття оптимальних рішень у сфері політичного управління Україною набуває значних труднощів. Це пов'язано із розшаруванням суспільства, багатопартійністю, значною кількістю об'єднань та груп, які мають різні інтереси і часто не збігаються не тільки поміж собою, але і із державними, або взагалі протилежно спрямовані. Отже, прийняття оптимального рішення можливе лише за умови, якщо буде знайдений баланс між усіма учасниками процесу. Для цього необхідно оцінити яка буде реакція (позитивна чи негативна) у тих, хто має різні думки, та визначити чи зможе це рішення отримати підтримку більшості. Саме те рішення, яке буде відповідати загальнонаціональним інтересам буде прийняте. Тому процес прийняття політико-управлінських рішень в Україні дещо відрізняється від класичної моделі, а саме спочатку наявна проблема аналізується з різних боків, складається її характеристика, визначається кінцева мета та розробляються потенційні можливості вирішення проблеми. Згодом обирається найоптимальніша альтернатива та розробляється програма щодо практики реалізації його рішення. На реалізацію багатьох політико-управлінських рішень виділяються бюджетні кошти, ефективність використання яких ставлять під сумнів багато українців. Життя у країні, в якій “за документами” безперервно ремонтуються дороги, але “на ділі” яма на ямі, виділяються кошти на благоустрій державних установ (таких як лікарні, школи, дитячі садочки та інші), а на ділі немає вакцини, місць у дитячих садках та фінансування на нормальне опалення у навчальних закладах, не викликає підозри щодо такого ставлення. Дедалі частіше, прихід до влади розглядають як мету досягнення великих прибутків, а політичну корупцію – як інструмент їх здобуття. Вже на етапі відбору до

державного управління застосовуються методи політичної корупції, а саме непрозоре та неконтрольоване фінансування політичних партій та купівля місць у них. Після ж виборів, призначення “своїх” людей на усі головні керівні посади. Задоволення своїх інтересів та перетворення чиновників на певну касту, свідчить про небажання керівництва держави відокремити бюрократію від політики, що є зрадою чиновниками довіри виборців. Це також визначає здебільшого відсутність у чиновників почуття відповідальності за виконану роботу та низьку її ефективність.

Соціальні ліфти є незамінною складовою будь-якої держави, її стабільності, функціонування та розвитку. Це суспільний, постійно діючий механізм, який завдяки прикладеним людиною зусиллям та вмінням, дає змогу їй переміститися до вищої соціальної страти. Він повинен бути доступним для всіх тих, хто самовдосконалюється та відповідає вимогам цього ліфту. Важливою запорукою його функціонування є стабільна система. При її нестабільності, переміщення до омріяних влади, грошей та високих посад є важкодоступним. Так, клановість, корупція, нестача кадрів та приватизація деяких державних функцій є основними причинами низхідної соціальної мобільності українців сьогодні. Актуальність функціонування соціальних ліфтів має бути важливою ланкою у формуванні нової політичної еліти. На жаль, це не є так, адже розвиток та створення чіткої системи їх роботи здебільшого не була вигідною для політичної верхівки на протязі років. Значна роль низької спроможності українських соціальних ліфтів полягає і у масовій свідомості громадян. Багато хто вважає, що навіть прикладаючи усі свої зусилля та будучи високо освіченою людиною, в Україні немає шансів отримати керівну посаду, наприклад, серед чиновників, адже все вирішується корупцією та кумовством. Це яскраво представлено у проблемі такого соціального ліфту як освіта. Більшість підлітків у віці від 14 та старше вже не визнають цінності здобутої освіти. Багато хто з них, навіть не вважає за потрібне отримувати вищу освіту або отримувати вищу освіту саме в Україні. Молодь розуміє, що у сучасній Україні, держава ніяким чином не буде сприяти побудові їхньої кар’єри, а тоді і цінність отриманого диплому про вищу освіту буде дорівнювати нулю. Звідси і апатія до навчання, низький рівень середньої освіти, відсутність мотивації. Якщо ж людина, все ж здобула якісну освіту та хоче реалізувати себе, то звідси виникає інша проблема. Найчастіше держава не може надати їй належні умови. Середня заробітна плата важливих для країни спеціалістів є значно нижчою, ніж, наприклад, у сусідніх країнах Європи.

Тому, найчастіше, вступники керуються вибором спеціальності, яка вважається престижною та має більш менш пристойну заробітну плату на ринку праці. Ті, хто ж обрали професію за покликом серця виходять з цього становища або ж працюючи не за професією, або ж, найчастіше, взагалі виїжджають за кордон. Масовий виїзд українських спеціалістів за кордон не тільки свідчить про те, що країна втрачає кадровий потенціал, завдається брак її економічному розвитку, вона зазнає значні фінансові втрати через те, що гроші вкладені у їх освіту витікають закордон, а й те, що якість здобутої освіти є дуже високою, тобто потенціал її як соціального ліфту дуже великий. Окрім недостатнього матеріального забезпечення, проявом неефективності цього соціального ліфту є невідповідність замовлених місць реальній потребі держави у окремих професіях, а також відсутність можливості отримати роботу по закінченні на добровільній основі. Таким чином, в Україні є надлишок і нестача спеціалістів у різних сферах. Якщо ж людина хоче стати політиком та досягти певної посади, то після закінчення закладу вищої освіти, на жаль, у більшості випадків це не є реальним.

Ще одним показником неспроможності соціальних ліфтів є відсутність фінансування невеликих політичних партій. Так, нещодавно був прийнятий закон про скасування фінансування державних партій, які не пройшли 5 % поріг на виборах у Верховну Раду України. Часто, представниками таких партій представлені ідеї реформування політичного курсу, який обирає правляча партія. Але за відсутності рівного державного фінансування і стовідсотковій монополії відомих партій олігархами, ці ідеї так і залишаються лише ідеями. Таким чином, у таких партій залишається два варіанти: або ж знайти фінансування, тобто працювати під пильним наглядом того, інтереси кого вони мають лобювати, а це означає що вже буде обмежена свобода дій, або ж так і залишатись на місці, адже у сучасній українській політиці дістатись верхів без грошей майже неможливо.

У ході дослідження проаналізовано та зроблено висновок, що ефективність політико-управлінської діяльності знаходиться на низькому рівні. Це викликано такими причинами як: прийняття таких рішень, які породжують незадовільні політичні, економічні та соціальні результати розвитку країни, неефективне використання бюджетних коштів, корупція, відсутність налагоджених механізмів контролю за діяльністю політико-управлінської еліти, низька спроможність соціальних ліфтів.